

ЗМІСТ

«Зенітка»	3
Пряма наводка	6
Географія	9
«Земельна рента»	11
«Бліцкріг»	12
Самі тобі румуни... ..	14
Доісторичний струмент	16
Васько, небіж мій	18
Трістан на Хрещатику	21
Справа, як біля бабиного воза	23
Невирішене питання	25
Хороша-хороша дівчинка	27
Рейхсдрап, або Гудеріанізація німецької армії	29

Сидить дід Свирид на колодках. Сидить, стружить верболозину.

— Як діла, дідусю? Драстуйте!

— Драстуйте! Діла? Діла — нічого! Діла, як казали оті песиголовці, — гут¹.

— І по-німецькому, дідусю, навчились?

— Атож. У соприкосновенії з ворогом був, — от і навчився.

— І довго, дідусю, соприкасалися?

— Так не так, щоб дуже й довго, а проте трое й од мене «у соприкосновеніє з землею» пішли. Загребли трьох отам на вигоні... І могилу вони були насипали й хреста поставили: так як наші оце повернулись, я й хреста порубав і могилу по вітру розвіяв... Щоб і сліду од погані не було.

— ...Розказати, кажете? Ну, слухайте.

...Наближались фашисти; знелюдніло наше село. Кілька старих бабів тільки й лишилося. Опинився й я по той бік річки, в лісі, у партизанах... Обіда хлопцям варив, коні пас. Та й закортіло мені подивитися, хто ж у моїй хаті за хазяїна тепер править, бо одинцем я жив, один як палець. От одного разу підійшов я до річки, як уже добре смерклося, витяг з вчерету човна, сів, поплив та й висадився десантом у себе ж таки в березі. Висадився десантом, а потім перебіжками, перебіжками поміж соняшниками, та за хлівом у лопухах і замаскувався. Замаскувався і сидю. А в хаті, бачу, світло горить, гомонять, чую, дехто співати зривається.

Я сидю, чекаю: хай, думаю собі, як поснуть, тоді вже я прийму рішення. Довгенько довелось чекати. Коли ось двері на ганок — рип! — виходять трое: двоє, чую, фашисти, а третій Панько Нужник, — за старосту вони його призначили. Батько його крамничку в нас держав, а воно, сопливе, виплакало, щоб його в колгосп прийняли. А тепер, бач, ста-а-ро-ста! Вийшли й прямують до хліва. А в хліві в мене на горинці трохи сіна було... Так ото Панько їх туди ночувати веде, бо в хаті душно. Полізли вони на горище, полягали. Чую, — хропуть. Я з лопухів потихесеньку, навшипиньки, у хлів. У руках у мене вила-трійчата, залізні. Я розмахуюсь та крізь лісу вилами — раз, два, три! Як заверещать вони там, як закричать:

— Вас іст дас?²

А Нужник:

— О, рятуйте! Хтось із землі з зенітки б'є!

Ага, думаю, сукинні ви сини, уже мої вила вам за зенітку здаються, почекайте, ще не те буде. Та з тим знову перебіжками у берег, на човна й на той бік. За

¹ Gut — добре (нім.).

² Was ist das? — Що таке? (Нім.)